

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:
pe un an 1500 Lei,
pe o jumătate de an 750 Lei.

ANUNȚURI ȘI RECLAME:
Un șir Corp V, lărgimea a doi milimetri,
Lei 30. Lărgimea de 1 cm. 150 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

Filozoful spaniol *Donoso Cortes* scria:
„Eu cred că cei ce se roagă fac mai mult
pentru omenire decât cei ce se luptă în
războaie. Dacă ar fi o singură oră, o sin-
gură zi, în care pământul n'ar înălța nici
o rugăciune spre cer, acea zi și acea oră
ar fi ultima zi și ultima oră a universului”.

Domnului să ne rugăm!

Sfântul Părinte dela Roma se îndreaptă, prin ziarul său „L'Osservatore Romano”, către toți creștinii de pe rotogolul pământului și-i îndeamnă și-i invită, ca, în cursul lunei Mai, să se roage, mai ales copiii, cât mai mult, pentru ușurarea mizeriilor de pe urma războiului și pentru o pace creștinească, întemeiată pe dreptate și pe iubire.

Și aievea, după atâtea suferințe de pe urma războiului, după atâtea lipsuri și necazuri, să nu credem că, deodată cu încetarea bombardamentelor, a bubuirilor de tun și a țâncănitului de mitraliere, mizeriile au încetat. O, ce bine ar fi, dacă ar fi așa! Din nenorocire însă mai avem de suferit mult, numai Dumnezeu știe câte.

De aceea, ca unii cari avem credință în Dumnezeu și bine știm că numai dela El atârână soarta noastră, să ne rugăm într'una și fără de încetare, înainte de toate pentru ușurarea acestor mizerii; iar în rândul aș doilea pentru o pace cât mai creștinească, întemeiată pe dreptate și pe iubire.

Iar, pentru a fi siguri de ascultarea rugăciunilor noastre, nu uitați de ceea ce ne-a promis Domnul nostru Isus Cristos: „Cereți și vi-se va da; căutați și veți afla; bateți și vi-se va deschide”. Matei 7, 7!

Adunați-vă cât mai mulți în biserici, — după cum vă îndeamnă și I. P. S. nostru Administrator Apostolic în cel mai nou cercular al său — și vă rugați mereu și neîncetat, căci „iarăși vă zic, că de vor fi doi din voi într'un înțeles pe pământ, tot lucrul ce-l vor cere li-se va da dela Tatăl meu cel din ceruri. Căci unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor” (Matei 18, 19—20).

Mai ales pe copii faceți-i să se roage cât mai mult pentru o pace dreaptă și creștinească, pentru că ei fiind nevinovați rugăciunea lor e mai ușor și mai sigur ascultată. Spune adecă sf. Augustin că dacă rugăciunea e curată și fără prihană, străbate până la ceruri și nu rămâne neascultată.

Slujiți, prin preoții D-Voastre, cât mai multe slinte liturghii în scopul acesta, iară la acele slinte liturghii cuminecați-vă cât mai mulți tot în scopul acesta.

De acuma până la pace creștinii noștri să trăiască într'o continuă reculegere sultească, ascultând îndemnul sfântului apostol Pavel care ne sfătuește zicând: „Neîncetați să vă rugați” (I Tesaloniceni 5, 17).

Să nu fie nici o singură familie, care să nu dea cel puțin câte o sfântă liturghie în acest scop.

Da, acuma se va putea vedea, cine sunt adevărații patrioți. Nu aceia cari își bat pieptul și se laudă, asemenea fariseului, ci aceia cari se roagă într'una și fără încetare către Domnul pentru fericirea acestei țări și pentru o pace dreaptă și creștină.

„Și toate câte le veți cere în rugăciune, crezând, le veți primi”, zice Domnul la Matei 21, 22.

Părintele Iuliu

Biserica și agricultura

Biserica a găsit agricultura, primul factor de progres material, într'o stare de plâns, căci păgânismul, considerând munca fizică (= munca brațelor) drept o greutate și o înjosire, muncea pământul numai din silă, fără nici o dragoste: omul era mai mult un tiran pentru pământ și pentru întreaga natură decât un stăpân îmblânzitor; el dorea mai mult plăcerile decât munca. Nu e deci de mirare, dacă în câmpiile mănoase spinii și polomida domneau orgolios (= îngânfați) peste lanurile de grâu. Multe popoare nici nu se îndeletniceau cu munca câmpului, ci căutau să-și asigure traiul de toate zilele din vânat, din poamele pe care natura le împărțea oamenilor cu totul gratuit, sau din piraterie (= hoție pe mare), deși stăpâneau șesuri întinse ce le-ar fi putut ușor asigura pâinea cea de toate zilele. În lumea veche păgână, agricultura era greu desconsiderată (= desprețuită), ceea ce a contribuit enorm de mult la lățirea sărăciei.

Biserica a reabilitat-o (= repus-o la locul de cinste). Prin munca legiunilor sale de călugări, ea a fertilizat (= făcut să rodească), întinse câmpii neproductive; a secăt nesfârșite mlaștini și bălți ce răspândeau mirosuri pestilențiale (= de boale molipsitoare) transformându-le în grădini de legume și lanuri de grâu; a canalizat apele ce inundau (= se revărsau peste) câmpiile cele mai potrivite pentru o agricultură înaltă; a stârpit spinii și neghina ce se înfrățiseră cu spicele de grâu; a tăiat pădurile ce se întindeau pe colinele înșorite, pentru a le înlocui cu vița de vie; a domesticit animalele părăsite de popoarele păgâne și care s'au sălbătăcit și a îmblânzit mai ales omul, făcându-l ca în locul plăcerilor vânătoarești sau de piraterie să-și însușească plăcerea muncii câmpului... Și s'au văzut episcopi și egumeni de neam mare care au lăsat adeseori din mână peana și

toiagul păstoresc, pentru a se pleca asupra coarnelor plugului, asupra coasei, sapei, etc. Montalembert (un mare învățat francez din veacul trecut) ne vorbește (într'o scriere a sa) despre un nobil cu numele de Teodulf din veacul al VI-lea, care s'a făcut călugăr la o mănăstire din apropierea Reims-ului și care, timp de 22 de ani, a condus plugul, făcând agricultură înaltă. Acest plugar neobosit era totdeauna primul la sfintele slujbe, la mieznoptier etc., cunoștea adânc sfânta Scriptură și spunea pe dinafară pagini întregi din Horațiu (scriitor latin); după 22 de ani de plugărit rațional, a fost ales egumen al mănăstirii; cu această ocazie, locuitorii satului din apropiere s'au dus, i-au luat plugul și l-au agățat de bolta bisericii lor, — unde a stat până'n timpurile apropiate de noi, — în semn de admirație și recunoștință față de cel ce prin exemplul său le-a inculcat (= le-a vîrît în inimă) dragostea față de agricultură și i-a învățat să muncească pământul cu cât mai puțină trudă și cu cât mai mare rezultat... Și exemplul prelaților (= înalțelor fețe bisericesti) și al călugărilor a fost urmat de demnitarii civili și de savanți (= oameni foarte învățați) ca: Guillaume, duce de Aquitania; Adalbert, duce de Bohemia; Hugo, duce de Burgundia; Guy, conte de Abbon; Hermann, marcgraf de Baden; Sf. Benedict, conte de Maguelona; Anselm, duce de Frioul, și alții mulți de tot, care prin munca lor au reabilitat agricultura. Exemplul lor a impresionat mulțimile și le-a inspirat dragoste față de munca câmpului.

Și să nu se creadă greșit, că acești călugări munceau pământul, fără să aibă o profundă știință agricolă. Ei cunoșteau admirabil fenomenele atmosferei; ei știau menține echilibrul (= cumpăna) aerului, alternând (= schimbând pe rând) vegetația (= ceea ce crește, plantele) forestieră (= de pădure) cu vegetația alimentelor (= plante din cari ne hrănim). Aveau și o adâncă știință hidraulică (= despre apă), întrebuintând apa ca forță motrică, la mori, ferestreae, fabrici de postav și mai ales în metalurgie (= fabricarea metalelor). Cât privește știința lor apicolă (= despre albine) și viticolă (= despre vie) au rămas neîntrețuți până'n zilele noastre. Mănăstirile benedictine și altele au devenit încă din veacul al XI-lea, adecă de acum nouă sute de ani, nu numai centre de evlavie și de înaltă erudiție, dar și adevărate institute agricole ce stărnesc admirația savanților moderni care se ocupă cu istoria agriculturii...

(Din cartea profesorului Ioan Vultur: Biserica și civilizația, apărută de curând la Blaj).

Grăunțe sufletești

Sufletul omenesc

Urișul vulcan al războiului a svârșit tot mai multe: nedreptăți, falșități, jefuiri, desfrânări, fărădelegi și sguđuri crâncene în lume, ce s'au întins ca și lava neagră și fierbinte peste tot. Și învăluși de durerile prea grele adesea pentru o inimă omenească, pare că ni-se clatină credința, după care oamenii ar trebui să trăiască în cea mai desăvârșită dreptate. Când colo, dreptatea nicăiri. Și fără să vrem, ne întrebăm: Cum să trăim, ca să ne fie bine? Unde este calea mântuirii? Are oare omul suflet, căci nu se prea vede?!

Răspunsul e unul: Să trăim creștinește; să mergem pe calea lui Cristos, căci omul are suflet.

Dar ce-i sufletul? Sufletul, e viață. — Ce-i viața? „Viața noastră e o taină ascunsă cu Cristos în Dumnezeu” (Colos, 3, 3). Deci cum e ascunsă rădăcina pomului în pământ, de unde își ia hrana vieții, tot la fel avem și noi sufletul din darul lui Dumnezeu, prin care viem.

Omul, în curiozitatea lui, ar vrea să vadă sau să pipăie sufletul, ca pe un copil, ceea ce nu se poate, precum nu se poate pipăi nici puterea de a transmite vorbirile și cântecele aparatului de radio, făcut numai de om. Suntem însă siguri, că aceasta putere de a prinde vorbirile este cuprinsă în cutia aparatului, când funcționează; precum iarăși suntem siguri, că și sufletul nostru e cuprins în cutia trupului, cât trăim.

Prin mijlocirea aparatului de radio auzim ce se vorbește la posturile de radio-emisiune și numai de aceea auzim, fiindcă este acolo cineva care vorbește sau cântă.

Omul încă vorbește, cântă, aude și vede. Dar nu de aceea vede, aude, miroasă, gustă și simte, fiindcă are organele simțurilor, pe care le asemănăm cu aparatele de radio prin care ascultăm, ci ochiul de aceea vede, fiindcă vede sufletul; urechea de aceea aude, fiindcă aude sufletul; limba de aceea vorbește, fiindcă vorbește sufletul. Sufletul dă putere memoriei și minții și cugetului să țină minte lucrurile trecute, să prevadă cele viitoare și să pătrundă cele prezente. Sufletul îmbărbătează în momente de groază pe cei rămași după cutremur, sau după înfrângerea unei armate. Sufletul ne îndeamnă să credem, că toți oamenii suntem frați și fiii lui Dumnezeu, după chipul și asemănarea Lui, care îndemn devine puternic, când ne alipim mai sincer sufletul de Dumnezeu prin rugăciune.

Fără suflet, ochii ar fi niște geamuri; limba ar da sunete numai ca o limbă de clopot, iar urechea ar auzi ca un aparat de radio, când vrem să ascultăm Bucureștii și acolo nu-i program. Într'un cuvânt, sufletul este care viază și care-i de mai mult preț ca întreaga lume. De aceea și glasul Evangheliei: „Ce va folosi omului, de-ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său? Sau, ce va da omul în schimb pentru sufletul său?” (Mc. 8, 36, 37).

În fața acestui glas, Satana iese în întâmpinare: cu ambiții bolnăvicioase, cu minciuni veninoase, cu poftă flămândicioasă după desmierdări, cu nenumărate răzbunări de moarte și cu alte șiretlicuri ale civilizației de azi, mă rog. Pentru ce? Pentru că să-ți dea o inimă de ghiță sau de căne și să-ți corupă sufletul. Sub camuflajul cutărei ispite, vrea să te înghită, ca oceanul vaporul.

Ori, trebuie să știm, că sufletul fiecăruia e ca Ierusalimul, în care Cristos, Fiul lui Dumnezeu, sau e bine primit, sau e restignit.

Însă cei care-L restignesc, au ca Dumnezeu banul și burduhanul, adică pe Mamona.

Gheorghe ferarul are mâni de aur. Când bea, svântă. Acasă bate și copii și nevastă. Pentru aceea, elevii mereu îl tachinează la școală pe Petru: Petre, azi iar ți-a rupt tatăl tău coastele și cărțile. Et, nimic. Așa, tot anul. Dar la sfârșitul anului, Petru ia premiu întâi pe școală, atât pentru sufletul său nobil, cât și pentru învățatură. Urmarea? Premiul băiatului a spălat năravul slab al tatălui, încât Gheorghe ferarul, pe lângă mâni de aur, are azi și un suflet nobil.

Păr. Octavian Fulicea

Sarbătorirea zilei 3/15 Mai la Blaj

Ca și întotdeauna, sutele de elevi și eleve ai Blajului, sub conducerea părințească și cumințe a profesorilor și profesoarelor lor, și-au ținut de datorie, să serbeze și a nouăzeci și șaptea aniversare a adunării de desrobire dela 3/15 Mai 1848, pe Câmpul Libertății, la Blaj.

După ascultarea sfintei Liturghii pontificale, celebrată de Înalt Preasfințitul Valeriu Traian, în vechea și istorica biserică Catedrală, mulțimea elevilor, cu drapelul școlilor lor desfășurate în adierea vântului de primăvară, și elevele în costume naționale, în coloane bine ordonate, cântând cântece naționale, au mers pe Câmpul Libertății, unde studenții în teologie au depus o cunună uriașă, din frunze de stejar și de „trei-color”, pe Piatra Libertății, cântând toată lumea: „Pe-al nostru steag e scris unire”.

Toată mulțimea, în frunte cu corul teologilor, condus de Păr. profesor Ioan Florea, a intonat Imnul Regal. Directorul Liceului „Sf. Vasile cel Mare” Păr. Dionisie Maior, într'o cuvântare scurtă dar bine simțită, a arătat însemnătatea zilei și valoarea aniversării ei de către tinerimea școlară a Blajului, în frunte cu profesorii și profesoarele, spunând, între altele, cum ziua de 3/15 Mai 1848 a fost ziua în care cei patruzeci de mii de Români au cerut „democrație”, scuturând jugul iobăgiei.

Prin cuvinte alese și înălțătoare, oratorul a arătat cum la aceea adunare au luat parte reprezentanți din toate ținuturile Transilvaniei și că au fost de față persoane alese și din principatele românești de peste munți, ca Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Alecu Russo, ș. a. Cele două biserici românești au fost reprezentate prin înșiși chiriarii lor, episcopii Ioan Lemeny și Andrei Șaguna.

După evocarea câtorva momente de însuflețire din trecutul glorios al Românilor Transilvăneni, dornici pururea de dreptate, libertate și egalitate în drepturi, oratorul a căutat să arate, cum Blajul a fost întotdeauna focarul propagator al acestor idei. A încheiat cu dorința, ca, tot aci la Blaj, să voiască bunul Dumnezeu să se înfăptuiască „unirea în credință, în suflet și în simțiri” a tuturor Românilor.

Mulțimea a intonat strofa primă și ultimă din imnul „Deșteaptă-te Române”.

Dela Piatra Libertății, mulțimea, în coloane frumoase și disciplinate, cântând cântece naționale, a mers la cimitirul Bisericii parohiale, unde Păr. profesor Iacob Borcea, în frumoase și simțitoare cuvinte, a evocat numele eroilor cari își așteaptă învierea în acel „loc sfânt”, ca Mitropolitul Șulufiu, Timotei Cipariu, Axente Severu, Ioan Micu Moldoveanu, ș. a. După cuvântare, corul teologilor, împreună cu toată mulțimea, a intonat vechea cântare „Veacuri triste, întunecoase...”, pe care o dăm în numărul de azi al gazetei.

Autoritățile civile au fost reprezentate

prin mai mulți șefi de oficii și un grup de ofițeri.

Cu sufletele inprospetate de noui nădejdi pentru viitor, mulțimea s'a împrăștiat liniștit la ale sale, iar elevii și elevele, cântând cântece eroice, s'au întors spre școlile lor.

Unul dintre cei de față

Veacuri triste 'ntunecoase

Veacuri triste 'ntunecoase

Peste capu-mi au trecut,
Cu mii oarde furioase
Prea adese m'am bătut,
Dar nici timpurile grele,
Nici vandalul cel păgân,
N'a curmat zilele mele,
Căci am fost oricând Român;
Ș'ori cât timp Român voi fi,
Nu mă tem că voi fi peri.

Când din Roma cea măreață
Pe-aste plaiuri m'a adus
Traian, ale cărui brațe
Pe toți Dacii i-a răpus,
Cu-a lui voce mi-a zis mie:
Acest loc încântător
De-acum iată ți-l dau ție,
Ca să-i fii moștenitor:
Ș'ori cât timp Român vei fi,
Nu te teme că-i peri!

De-asta dar colo în lume
Ori și când eu mă mândresc,
Cu-a mea limbă, cu-al meu nume
Și cu țara-mi ce-o iubesc.
De asta dar puțin îmi pasă
De Osman și de Tătar,
Când m'așin dela hotar.
Ș'ori cât timp Român voi fi,
Nu mă tem că voi fi peri.

Inimicii mei de-afară
Ce cu pizmă mă privesc,
Inimicii mei din țară,
Care frați mi-se numesc,
Înzadar își pun silința,
Să m'abată din credința
Care-mi zice ne'ncetat:
Oricât timp Român voi fi,
Nu mă tem că voi fi peri.

Cât Carpații 'nalți și falnici
România vor umbri,
Cât Siretul ș' Oltul pacinic
Sânul ei vor răceri,
Atâta sub mândrul soare,
Iubind însă cu ardoare
Neamul meu și țara mea,
Și eu viață voi avea;
Ș'ori cât timp Român voi fi,
Nu mă tem că voi fi peri!

*) Această peczie o cântă în fiecare an, la 3/15 Mai, studenții în teologie dela Blaj la mormintele eroilor din 1848 ce se află în cimitirul bisericii parohiale din Blaj. Esta o peczie veche, al cărui poet nu-l cunoaștem, iar melodia nu i-o mai cunosc decât bătrânii și ceice știu citi notele muzicale.

10 Mai la Țicmandru

După sf. liturghie slujită de Păr. Iuliu Popa, cântat „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu”, după aceea poporul întreg a ascultat la radio-ul Părintelui parohiale dela București.

Apoi au ieșit cu toții la cimitir, la mormintele eroilor din Țicmandru, unde încă de dimineața a fost așezată crucea eroilor Constantin. În frunte mergând grănicerii, apoi muzica și după ea întreg poporul în ordine perfectă, cântând cântări naționale.

A vorbit Părintele, s'a zis un „Tatăl nostru”, cântat „Cristos a înviat”, grănicerii au tras trei rânduri de armă și apoi s'au întors cu toții în aceeași ordine până la casa preotului, care le mulțumește că au ascultat.

A început apoi hora unirii, sârba și celelalte dansuri naționale, petrecându-și tineretul până târziu.

Cum stă lumea și țara

Războiul cu Japonia

Marele păcat a lăcomiei după putere și pământ, pe care l-a făcut Hitler și Mussolini, s-au făcut și Japonezii. Și ei au voit să cucerească cea mai mare parte din China și tot ce au mai scump în jurul lor Englezii și Americanii. La începutul războiului se și părea că vor fi biruitori, fiindcă nici China, nici Anglia și nici Statele Unite ale Americii nu erau state militare și prin urmare nu erau pregătite pentru război.

Văzând însă că Germania, Italia și Japonia, așa-numita „axă“ (= osie), vreau stăpânirea lumii întregi și subjugarea tuturor popoarelor, s'au pus pe lucru și în curs de cinci ani au reușit, nu numai să fie piept cu „axa“, ci să o și desființeze, nemai rămânând decât Japonia în axă. Dar și ea e pe cale de a se da bătută. Americanii s'au apucat de bombardarea orașelor japoneze și, cum acelea au, din pricina multelor cutremure de pe acolo, foarte multe case de lemn, au nimicit totul, așa că în unele orașe japoneze numai dărâmurile și cărbunii rămași mai dovedesc că au fost oarecând orașe locuite de oameni.

Dar nu numai atâta, ci și-au pus piciorul pe aproape toate insulele cucerite, iar acumă țin frontul și-i bat de-i rup.

Ziarele spun că Japonezii au și cerut pacea, dar cu anumite condițiuni. Americanii, Englezii și Chinezii însă le-au răspuns că nu primesc decât pace fără condițiuni. Și, dela o vreme, ce să facă și Japonezii? Se vor da bătăuți, că n'au încotro, ca și Germanii. Abia atunci se vor așeza apoi conducătorii popoarelor la masa verde a păcii celei mari și vor face-o dreaptă, după cum promite mai ales d-l Churchill.

Austria s'a declarat independentă de Germania

Cetitorii noștri știu că Austria a rămas, după războiul din 1914—18, stat independent. Hitler însă i-a luat independența (neatârnierea) și l-a legat de Reichul german. Conducătorii englezi și americani i-au făgăduit, încă dela începutul războiului, independența Austriei, și această independență de Germania a și declarat-o noul guvern austriac zilele trecute.

Suferințele regelui Leopold al Belgiei

Că ce rău s'au purtat hitleriștii până și cu prizonierii-regi, se vede din declarația făcută de curând de către regele Leopold al Belgiei, care a fost prizonier german. El a declarat adecă, cumcă nu se poate încă întoarce din Germania în Belgia, fiind suferind pe urma robiei sale. L-a rugat deci pe fratele său Charles, să mai facă încă pe regentul Belgiei, până se va însănătoși deplin.

Recunoștința Englezilor față de Regele lor.

Poporul englezesc ține foarte mult la regele său. Aceasta a arătat-o primul ministru Churchill într-o vorbire rostită de curând în parlamentul englezesc (camera comunelor), preamărindu-l pe Regele Gheorghe VI și preamărind totodată și libertatea pe care a dat-o poporului său. Că acolo nu s'a șters orice libertate, cum a făcut-o Carol II la noi, și cum au făcut-o Antoneștii. Acolo parlamentul a funcționat și funcționează și astăzi, iar deputații și senatorii își spun părerea fără teamă de a fi pedepsiți. Foarte fericit a răspuns apoi Regele, arătându-și mulțumirea față de poporul său atât de cuminte și de înțelept.

O declarație a d-lui Churchill

D-l Churchill s'a adresat Duminecă în 13 Mai lumii întregi prin radio, declarând între altele că: „cuvintele libertate, democrație și eliberare nu trebuie să-și schimbe adevărul lor înțeles. Trebuie să ne asigurăm ca scopurile noastre să nu fie înlăturate“.

Cele patru drepturi ale omului

La Sanfrancisco se pregătește noua soartă a omenirii. Dl Stettinius, ministrul de externe al Statelor Unite, a declarat acolo că viitoarea pace va trebui să asigure pentru fiecare om următoarele patru drepturi: libertatea de a se exprima, libertatea religioasă, eliberarea de lipsuri și eliberarea de temeri. Sub libertate de exprimare el a înțeles libertatea presei, informațiilor și comunicațiilor; iară sub libertatea de temeri dreptul la muncă și la securitatea socială.

Tot D-Sa a mai cerut drepturi pe seama tuturor popoarelor, întrucât sunt pregătite și capabile pentru această libertate.

Franța a fost recunoscută ca una din cele 5 mari puteri

Credem că sufletele tuturor Românilor vor sălta de bucurie, când vor citi, că sora noastră cea mai mare, Franța, și am putea-o numi chiar maica noastră, a fost declarată a cincea mare putere a lumii. Suntem siguri că Franța, cu care am plâns împreună când a fost ocupată de Germani, ne va fi o sinceră apărătoare la conferința de pace.

Legături economice cu Uniunea Sovietică

Zilele trecute s'a încheiat la Moscova o înțelegere economică între Uniunea Sovietică și România. Uniunea Sovietică ne va vinde bumbac, oțel, cărbuni, asbest, fosfor, ceai și altele. Noi în schimb îi vom vinde Rusiei Sovietice lemn, negru de fum, sodă caustică, geamuri, ciment, carton asfaltat și produse petrolifere. Ne mai lasă Sovietele 2000 de tractoare pe cari ar fi trebuit să-le trimitem conform armistițiului.

Procesul criminalilor de război

La București Tribunalul Poporului, judecă acum pe criminalii de război. Lucruri grozave s'au auzit din gurile martorilor, așa că dl acuzator public a cerut osânda la moarte a generalului Maciei Nicolae, generalului Treștioreanu Constantin, colonelului Nicolescu Mihail Coca azi dispărut, căpitanului dispărut Bălăteanu Eugen, lt. col. Stere Marinescu, col. Isopescu Modest, fostului prefect al județului Golta Pădure Aristide, a foștilor pretori Mănescu Vasile și Bobel Gheorghe, a maiorului de jandarmi Ambruș Romulus dispărut, a plutonierului jandarm Melinescu Nicolae, a lui Creștinu Nicolae și a lui Landau Izu.

Urmează acumă apărările și cuvântul din urmă al acuzaților.

Sinod vicarial

În sala culturală gr. catolică din Făgăraș a avut loc obișnuitul sinod de primăvară, sub prezidiul Păr. vicar. Gheorghe Ivan. După celebrarea sfintei Liturghii, la ora 10, s'a ținut lecția practică de catehezi, cu elevii din cl. I și II dela Școala Primară Nr. 1, despre „Biserica“, lecție predată de Păr. Sălăgean din Copăcel. La ora 11 s'a deschis sinodul, cu cuvântarea rostită de Păr. vicar. S'a servit un parastas pentru preoții repausați în semestrul II 1944. Păr. Gheorghe Șerban din Viștea de Jos și-a dezvoltat tema, designată de P. Ven. Consistor din Blaj pentru sinoadele protopopești din întreaga

Arhidieceză. Atât lecția practică, precum și conferința, au fost declarate de bine reușite. S'au discutat apoi diferite chestiuni de ordin administrativ bisericesc. Păr. Vicar aduce la cunoștința preoțimei din Vicariat, că P. Ven. Consistor din Blaj a distins cu titlul de v. protopopi on., cu dreptul de a purta brău roșu pe preoții: Ioan Oniga din Vad și Virgil Negrea din Cârța Oltului și a promovat de parohi pe preoții: Gheorghe Radeș la Berveiu M c, Dumitru Sălăgean la Copăcel, Axente Stanislav la Lisa și Ioan David la Netotu.

După aceea toți preoții s'au spovedit și astfel reculeși sultește au plecat pe la casele lor.

Ni-se cere ceva cu neputință

Mai mulți cetitori ne scriu, să facem ce vom putea, dar gazeta să nu o scumpim, că ei nu plătesc adausul de scumpete.

Înțelegem această cerere în vremuri de pace, nu acumă însă, când se scumpesc toate de pe 6 zi pe alta. Hârtia s'a scumpit cu 230% cerneala de tipar cu 300%, muncitorii tipografi cer a treia urcare a salariilor în anul acesta, iară noi să nu scumpim gazeta?

Dar de unde să plătim prețurile ridicate? Mai bine de jumătate din cetitorii noștri ne-au păcălit, așa că am fost nevoiți a nu le mai trimite gazeta, având pagube enorme și ne mai pomenite, iară noi să dăm gazeta în pagubă?

Mai avem încă hârtie cam pentru 3—4 numere. Ce vom face însă când va trebui s'o aducem pe cea nouă? Cu ce vom plăti-o? Cu ce vom plăti tiparul tot mai scumpit? Și întrebare dacă vom primi peste tot hârtie!

Iată câteva întrebări, la cari nu putem răspunde.

Să nu ni-se ia deci în nume de rău, dacă atunci, când ni-se va scumpi și nouă a treia oră tiparul, vom cere și noi un mic adaus de scumpete, ori, dacă nu, vom fi nevoiți a apărea numai în 2 pagini, ori apoi tot în 4 pagini, dar numai din 2 în 2 săptămâni.

Și până atunci suntem curioși, ce zic la aceasta iubii noștri cetitori, după ce e lucru cunoscut că noi nu avem nici un fond de susținere a gazetei și trăim numai din abonamente.

Așteptăm deci răspuns hotărât la întrebările:

1) Să scumpim gazeta ori nu?

2) Dacă n'o scumpim, doriți să apară săptămânal în câte 2 pagini, ori tot în 4 pagini, dar numai tot a doua săptămână?

Și apoi încă ceva: Oare dintre atâția cetitori bogați cum de nu se găsec unii, cari să ne cinstească cel puțin câte 1000 kgr. de hârtie, care nu costează mai mult de 320—350 mii de Lei? Ori apoi să ne plătească câte un număr, care ne costează deocamdată cam 52.000 Lei? Cu un purcel bun se poate scoate un număr de gazetă.

Vor întreba unii: dar alte gazete cum pot apărea? Așa că le susține cineva cu bani grei. Pe noi însă până acumă numai Dumnezeu și cetitorii cinstiți ne-au susținut.

Așteptăm răspuns cât mai grabnic la întrebările puse.

Cunoștințe folositoare

Iepurele Angora

Multe animale de casă folositoare sunt prea puțin cunoscute și răspândite la noi. Printre acestea este iepurele de casă, în special acela de Angora.

Iepurele Angora dă cea mai fină lână din lume și carne foarte gustoasă. Un iepure pe an poate să producă 3—400 gr. de lână, deci trei iepuri cea. 1 kgr. Astăzi kgr. de lână se vinde cu 30 000—40.000 lei.

O iepuroaică față anual 10—20 de puț,

cari la 3-6 luni ajung la cca 2 kgr. a 1000 de lei fac 20.000-40.000 lei. Deci o iepuroaică produce anual un venit de 30.000-50.000 lei.

Un coteț de găini sau un șopron amenajat puțin pot servi foarte bine de adăposturi.

În privința hranei sunt foarte nepretențioși; mănâncă iarbă, fân, trifoi, lucernă, zarzavaturi, țărățe, semințe de orz, ovăs, porumb, etc.

Cunosc în Blaj, un elev de liceu, care se susține singur la școală; în timpul liber adună ierburi și burueni de pe marginea drumurilor și șanțurilor și își crește câțiva iepuri de Angora, din lână și puși cărora își cumpără cărți și plătește taxele. Frumos exemplu de imitat!

Carnea de iepure de casă, deci și de Angora, este foarte gustoasă și hrănitore, asemănătoare cu carnea de pasăre și de miel. Cu toate acestea este foarte puțin consumată, fiind considerată ca spurcată. Greșala aceasta n'are nici o bază și judecată. Totul se bazează pe credințe false și anume că se împreună cu mâțele ș. a. Acestea sunt ca și când s'ar spune că armăsarii se pot împreuna cu vacile. Trebuie să se știe că aceste lucruri sunt imposibile, fiind vorba de două genuri de animale diferite.

În anul 1943 în comuna Crăciunelul de jos, unde Camera Agricolă Blaj, la o fermă arendată, avea o crescătorie de iepuri de Angora, s'au ținut cursuri de stupărie cu mai mulți învățători și notari din județ. Printre altele a venit vorba și despre carnea bună a iepurilor de casă. Toți spunea că n'au mâncat nici odată și n'ar mânca pentru nimic în lume. N'am zis nimic, în schimb am luat măsuri și pentru cină s'a făcut friptură de Angora. Toți au mâncat cu poftă și laudau mâncarea. La sfârșit am spus ce au mâncat și, în loc să se supere, au promis că vor crește și vor face o propagandă foarte puternică pentru consumul cârnii de Angora și a altor iepuri de casă.

Creșterea iepurilor de Angora asigură un venit în plus și carne multă și gustoasă pentru familie, deci nu trebuie să mai lipsească nici dintr'o gospodărie.

Blaj, 13 Mai 1945.

Ing. Agr. VICTOR RUSU

Accidente provocate de mașini.

Femeia Eva Dănețiu, în etate de 47 ani din comuna Vad, venind din Făgăraș împreună cu ginerile său Gheorghe Cosgarea, la marginea Șercăii, s'au dat jos din o mașină găsită de ocazie. În urma ei a venit cu o viteză mare un camion, care a isbit-o, omorându-o pe loc, iar camionul a dispărut. Ținem să amintim aici, că această femeie a rămas văduvă după soțul ei încă din războiul trecut, soțul ei murind pe front. Nu s'a mai căsătorit și și-a muncit singură moșia ei: săpa, cosea, secera singură și astfel și-a crescut cei trei copii. Nu a lipsit cu toate acestea nicidecum dela biserică, unde era printre primele femei, cari intrau în biserică. De pe urma muncii ei de albină; a rămas o frumoasă avere. — Constantin Penciu-Gornoiu din Veneția de jos, în etate de 44 ani, voind să treacă peste șoseaua care trece prin piața din Șercaia, a fost prins între două camioane, cari veniau din părți contrare, și a fost omorât pe loc.

Cel mai mare diamant al lumii. Un lucrător din Africa a găsit în Ianuarie un diamant de mărimea unui ou de găină. Diamantul a fost adus în Anglia, unde s'a constatat că este cel mai mare diamant neșlefuit din lume.

Știrile săptămânii

S'a deschis universitatea și politehnica din Iași. În ziua de 13 Mai s'a deschis universitatea și politehnica din Iași. La deschidere a luat parte și dl ministru al școalelor Ștefan Voitec, dimpreună cu alți miniștri.

Dela Facultatea de Agronomie din Cluj. Se aduce la cunoștința personalului didactic și studenților Facultății de Agronomie Cluj, refugiată la Timișoara, că pe ziua de 28 Mai 1945, cursurile acestei Facultăți se vor redeschide la sediul ei din Cluj. La această dată tot personalul și toți studenții sunt obligați a fi prezenți la Facultatea din Cluj.

Omorîți de gaze. Tinărul Ioan Ioan Roman-Stânga, în etate de 18 ani, a cumpărat o vadră de cărbuni dela brutăria din Șercaia. Venind acasă și voind să-și facă un ceai, soba de gătit fiind stricată, a aprins cărbunii din găleată și a pus ulcica de apă să fiarbă, fără de a se gândi nenorocitul, că își pregătește nu ceaiul, ci moartea. Simțind, că se înăbușe și-a aruncat toate hainele de pe el și a doua zi a fost găsit mort, fiind cooperit cu plapoma peste cap. — Fata Maria Ioan Stoica-Grădinaru din Veneția de jos, în vârstă de 17 ani, fiind servitoare în Făgăraș, a uitat într'o seară deschis robinetul (= șurubul) dela gazul metan. Dimineața a fost găsită moartă.

A murit un profesor de seamă. Zilele trecute a încetat din viață profesorul G. Popa-Lisseanu, în etate de 79 ani. Răposatul este originar din Lissa jud. Făgăraș și a fost unul dintre cei mai de seamă profesori secundari pe cari i-a avut Vechiul Regat în timpul din urmă.

Moartea unei principese italiene în lagăr german. În vestitul lagăr german dela Buchenwald a murit de foame, frig și mizerie principesa Mafalda a Italiei, fiica regelui italian Victor Emanuel III. Dânsa era soția principelui german de Hessa. A fost internată de către Germani, după ce încheiaseră Italienii armistițiul, iară dânsa plecase la Roma, fiindu-i dor de patrie.

Câte biserici sunt în New-York. New-York, marele oraș al Statelor Unite din America de Nord, are 4 milioane de locuitori. Credința e destul de vie acolo, ceea ce arată numărul mare al bisericilor, care este de 1620, dintre cari 430 sunt catolice, 190 protestante și 1000 sinagoge evreești.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați: Teodor Gabor funcț. Brad lei 1800, Teodor Salcă Aiud 1000 lei, Pr. Vasile Șarmășan Visuia 1000 lei, Căpitan Cipariu M. Sighișoara 4000 lei, Oficiul protop. Aiud 1250 lei și un binefăcător anonim 30.000 lei. Le mulțumim tuturor din toată inima. Bunul Dumnezeu să-le răsplătească înmîit!

Cardinalul Faulhaber și Hitler. Cel mai mare dușman al lui Hitler a fost în Germania fără îndoială cardinalul și arhiepiscopul Faulhaber din München. Hitler l-ar fi internat și l-ar fi trimis în lagăr și pe acest cardinal, dar n'a îndrăznit, știind că în forma aceasta ajunge în conflict cu Papa dela Roma. În schimb l-a ținut tot timpul sub observație, fiind cardinalul mereu păzit de poliție. După ce s'a eliberat orașul München de către aliați, cardinalul Faulhaber a declarat ziari-

știlor că Hitler a făcut cea mai mare greșală a sa atunci, când i-a prostiț de cap pe tinerii germani și i-a otrăvit cu învățăturile sale, înstrăinându-i cu totul de Biserică. Tinerimea germană va trebui reeducată, iar pentru aceasta e mare nevoie de învățători și profesori cari nu sunt otrăviți cu învățăturile hitleriste.

Congresul Ungurilor din Ardeal. Între 6 și 13 Mai s'a ținut la Cluj congresul Ungurilor ardeleni. În ziua din urmă a fost de față și dl primministru Dr. Petru Groza, care le-a vorbit ungurește și le-a făgăduit o prietenie dintre cele mai sincere din partea Românilor.

Poșta gazetei

Of. parohial Certeghe. Am primit banii și i-am repartizat, 7209 Lei la abonamente și 800 Lei pentru calendar.

Of. Parohial Tăgșor. Neștiind, la cine să introduc banii, i-am introdus greșit la alți 2 abonați. Abonamentul anual este de Lei 1500 pentru toți abonați cari achită după 1 Aprilie.

Of. Parohial Tăgu. Am primit banii. Vă mulțumim pentru interesul ce-l purtați acestei gazete și vă rugăm să insistați pe lângă abonați, să-și achite restanțele; să achite totodată și noii abonați, în decurs de 4-5 luni, întreg abonamentul, fiindcă pe noi nu ne așteaptă nimeni cu plata hârtiei și tiparului. Abonamentul pe au este de 1500 Lei, deci celce au trimis câte 1000 Lei sunt achitați până la 15 Iau. 1946, pe când celce au trimis numai câte 500 Lei sunt achitați numai pe 4 luni.

Rebeleş Gheorghe 11441. Am primit banii și am introdus la D-voastră Lei 700 pe 1944 și 1000 Lei pe 1945, iar restul de Lei 300 i-am introdus la dl Rebeleş Tr. care mai are de achitat pe 1944 Lei 400.

Pr. Iulian Gherghel. Banii au sosit, dar nu am știut la cine să-i introduc.

Pr. Gheorghe Grecu, Chejani. Ciorba Zahrie mă, restează pe anul 1944 Lei 500.

Pr. T. Ollean 12495. Banii i-am primit.

Pr. Iuliu Olariu Surducul-mare. Gazeta s'a trimis tot timpul la toți abonații, dar a fost o greșală cărții abonaților P. Bercei și V. Matrek nu s'au trimis în pachetul oficiului parohial. Începând cu nrul 19 a gazetei se trimite toate 10 ex. pe adresa Of. par. Am primit 9500, prin care sumă toți ab. au achitat câte 1000 Lei, afară de P. Fortur, care a achitat numai 500 lei.

Negrea I. 10710. Gazeta s'a trimis încă înainte de Paști.

Andrei Ion 15250. Gazeta s'a trimis de când v'ați abonat, dar nu ați primit-o probabil fiindcă s'a uitat să se pună și nrul casei.

Popescu Iancu Stancel 11810. Cauza că nu v'ams gazeta a fost aceea că banii au fost introduși la nrul 11809 Centă I. Ne pare rău, dar nu mai avem să vă trimitem nrul ceruți.

Emil Simon Iernut. Nu am trimis gazeta numai ace'ora cari au achitat ab. înainte.

Șolea Ioan 7109. Am cercetat, și gazeta se trimite dela noi în fiecare săptămână. Vă rugăm să vă interesați la poșta din localitate.

Prot. E. Magia Alba-Iulia. Nrul ceruți din U. P. anul 1945, i-am trimis, dar cei din anul 1944 nu li măș avem.

»HERCULES«, Fabrică de Țigle și Căramizi S. A. Târnăveni, jud. Târnava-Mică

Convocare

Domnii acționari ai societății sunt convocați la adunarea generală ordinară în ziua de 17 Iunie 1945 ora 11 a. m. în biroul fabricii din Târnăveni, cu următoarea ordine de zi:

- 1) Darea de seamă a administratorului unic și raportul Comitetului de cenzori asupra exercițiului 1944.
- 2) Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere, descărcarea administratorului unic, al comitetului de cenzori și a direcțiunii pentru gestiunea exercițiului 1944.
- 3) Repartizarea beneficiului.
- 4) Fixarea retribuițiilor.
- 5) Ratificarea unor decizuni a administratorului unic și a unor acte ale direcțiunii.
- 6) Eventuale propuneri.

Intrucât la adunarea generală nu se va intra numărul de acționari prevăzut de lege, pentru acest caz se fixează o a doua adunare generală pe ziua de 18 Iunie 1945, când va avea loc cu orice număr de acționari, tot în birourile fabricii din Târnăveni, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.